

Bolje je znati dva jezika nego samo jedan

Dvojezičnost je bogatstvo, a ne problem.

Kod djece koja uče da govore drugi jezik može se pojaviti niz raznih ponašanja. Neka od njih šute i odbijaju da učestvuju, druga se prilagođavaju znatno brže. Djeca koja uče engleski kao drugi jezik se često pogrešno ocjenjuju kao da imaju 'probleme s jezikom' ako ne uče brzo engleski. *Sva djeca koja rastu u Australiji i idu u australijske škole, uče engleski svojim vlastitim tempom.*

Dvojezičnost nije problem s učenjem, nego proces učenja.

Mnogi roditelji se sekiraju zbog toga što su njihova djeca isključena ili u nepovoljnom položaju ako ne govore engleski prije nego što krenu u vrtić. U nekim slučajevima se roditeljima i djeci govori da ne govore svoj jezik nego da govore samo engleski. Roditelji i nastavnici često nisu ni svjesni da mnoge osnovne škole nude dodatnu nastavu engleskog jezika za djecu koja su iz ne-engleskog govornog područja (Non English Speaking Backgrounds / NESB). *Nastavnici mogu roditeljima ublažiti zabrinutost ako im objasne da svojim programima mogu uspješno i simultano učiti djecu engleski i podupirati održavanje njihovog maternjeg jezika.*

Jezici koji se govore u kući će se izgubiti zauvijek.

Ukoliko se djecu stalno ne podstiče da govore svoj jezik dok uče engleski, vjerovatno će, kako rastu, gubiti sposobnost korištenja svog jezika ili će ga sve više nerado govoriti. *Važno je da pedagozi pruže podršku djeci i njihovim porodicama da budu ponosni na svoju dvojezičnost.*

Učenje jezika je društvena aktivnost i odvija se u različitim kulturnim sredinama.

Naša reakcija na različitost može imati trajnog uticaja na svu djecu, a posebno na djecu različitog kulturalnog i jezičnog porijekla (Culturally and Linguistically Diverse / CALD/), koja uče engleski kao drugi jezik. Ako su poruke koje se djeci i porodicama upućuju o njihovom jeziku i kulturi negativne ili se ne prenose efikasno, djeca se mogu početi stidjeti i opirati korištenju svog jezika.

Djeca stiču jak osjećaj identiteta i dobrobiti kad njihova okolina pozitivno reaguje na različitost i raznolikost, i aktivno promovise njihovu dvojezičnost.

ETHNIC CHILD CARE, FAMILY AND
COMMUNITY SERVICES CO-OPERATIVE LTD

Ovu brošuru je pripremio Ethnic Child Care Family and Community Services Cooperative Ltd (ECCFCSC) u sklopu Programa bikulturalne pomoći (Bicultural Support Program /BSP/). BSP vodi ECCFCSC za Children's Services Central (CSC). CSC je Stručni koordinator za podršku u NSW-u, a finansira ga australijska vlada pod programom uključivanja i stručne pomoći.

Ethnic Child Care Family and Community Services
Cooperative Ltd.
Building 3, 142 Addison Rd,
Marrickville, NSW, 2204
Telefon: 02 9569 1288
Fax: 02 9550 9829
Web: www.eccfcsc.org
Email: coop@eccfcsc.org

Priznanja

Dr Criss Jones Diaz, viši predavač University of Western Sydney

Pripadnost, bivstvovanje i postajanje: Okvir ranih godina učenja (The Early Years Learning Framework /EYLF/) Vlada Australije 2009

Dvojezičnost i učenje jezika

“Korištenje svog jezika podstiče osjećaj identiteta kod djece i njihov konceptualni razvoj”. (EYLF 2009)

Ova brošura se može učitati sa www.eccfcsc.org i može se dobiti i na drugim jezicima zajednica.

Nekoliko zdravih savjeta za osobe koje rade s malom dvojezičnom djecom

Kako definišemo dvojezičnu osobu?

Dvojezična osoba se može definisati kao neko ko može vrsno da koristi dva jezika. Postoje različiti stepeni dvojezičnosti.

Djeca mogu postati dvojezična na dva načina.

Simultana dvojezičnost - kada dijete uči dva jezika u isto vrijeme.

Uzastopna dvojezičnost - kada dijete već govori jedan jezik, a zatim uči da govori još jedan jezik.

Za malu djecu je jako važno da se daje podrška razvoju prvog jezika, da on može pomoći u učenju drugog jezika. Učenje novog jezika može potrajati i dijete može prestati da govori neko vrijeme. Ovaj 'period bez govora' se razlikuje kod svakog djeteta.

Značajna prednost mogućnosti da se nauči i održava u upotrebi više jezika nije ni najmanje upitna. Prednosti dvojezičnosti;

Intelektualna:

- Razumijevanje kako jezik funkcionira.
- Sposobnost da se uče dodatni jezici
- Povećana intelektualna sposobnost u drugim akademskim područjima.

Socijalna:

- Razumijevanje jezične raznolikosti.
- Sva djeca uče da postoji više načina kako se govori, čita i piše.
- Djeca odrastaju u skladnom i raznolikom društvu, gdje je različitost norma.
- Djeca su sposobna da komuniciraju i održavaju odnose s članovima porodice koji ne govore engleski.

Kulturna:

- Ponos i povjerenje u kulturne i jezične baštine i identitet.
- Važne porodične i kulturne vrijednosti se održavaju i dijele s budućim naraštajima.

Ekonomska:

- Zapošljavanje, obrazovanje i društvene prilike u kasnijem životu.

Kako možemo podržati dvojezičnu djecu?

- Razmislite o svojim osjećajima prema jezicima, kulturi, identitetu i obrazovanju.
- Steknite pozitivan pristup i podršku prema dvojezičnosti u svom programu i sa svim porodicama.
- Saznajte o jeziku i kulturi svakog djeteta.
- Izrazite poštovanje i interes pravilnim izgovaranjem imena (ako ne znate kako se izgovara, pitajte).
- Napravite spisak i naučite korisne osnovne riječi.
- Prikupite dvojezične resurse i uključite njihovu upotrebu svakodnevno u program.
- Uzmite za primjer i koristite jezike koje djeca govore i njihovu pismenost u raznim pismenim, usmenim i digitalnim oblicima.
- Zaposlite dvojezično osoblje koje govori iste jezike koje govore i djeca.
- Podstičite osoblje koje govori druge jezike da se služe njima (između sebe, s djecom i s porodicama).
- Uzmite za primjer, prikažite i koristite razne jezike tokom cijelog dana.
- Podstičite i podržavajte dvojezičnu djecu da se igraju i uče zajedno na svojim jezicima.
- Ponudite informacije roditeljima o važnosti održavanja maternjeg jezika, i o tome kako djeca mogu uspješno postati dvojezična.

